

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

M. Vitrvii ... De architectvra libri decem

**Vitruvius
Frontinus, Sextus Iulius**

Argentorati, 1543

Cap. II

[urn:nbn:de:bsz:31-128539](#)

DE ARCHITEC. LIB. VII. 171

ulla ex par-
go seu far-
ctis, si erit
efendatur.
nū imple-
rit ad tres
mixtiones
neis decua-
sum abso-
catur, mix-
raßitudine
& libellam
ea extracta
etilia sint,
extent. Sed
m. Si tesse-
rīq; à fricatu-
ni, non erit
diligenter
x̄ēta, et ad
uris cū fue-
arena in-
aenta, quid
seu pandu-
erea gelici-
si necessitas
catum fue-
a duplēm
ia pars te-
ij mixtioni-
ur, idq; pin-
cleo induc-
er binum di-
binos, quod
si bene

Si bene temperabitur, & recte fricatum fuerit, ab omnibus uitijs erit tu-
tum. Vti autem inter coagmenta materies ab gelicidijs ne laboret, fraci-
bus quotannis ante hyemem saturetur, ita non patietur in se recipere ge-
licidij pruinam. Sin autem curiosius widebitur fieri oportere, tegulae bipe-
dales inter se coagmentatae supra rudus substrata materia collocentur,
babentes singulis coagmentorum frontibus excisos canaliculos digitales:
quibus iunctis impletantur calce ex oleo subacta, confracenturq; inter se
coagmenta compressa. Ita calx que erit hærens in canalibus durescendo,
non patietur aquam, neq; aliam rem per coagmenta transire. Cum ergo
fuerit hoc ita perstrati, supra nucleus inducatur, & uirgis cædendo subi-
gatur. Supra autem siue ex tessera grandi, siue ex spicata testacea struan-
tur, fastigij, quibus est supra scriptum, & cum sic erunt facta, non cito
uitiabuntur.

DE MACERATIONE CALCIS AD ALBA- ria opera & tectoria perficienda.

C A P V T. II.

CVM à pavimentorum cura discessum fuerit, tunc de albarijs operi-
bus est explicandum. Id autem erit recte, si gleba calcis optime an-
te multo tempore quam opus fuerit macerabitur: uti si qua gleba parum
fuerit in fornace cocta, in maceratione diurna liquore deservere coacta
uno tenore concoquatur. Namq; cum non penitus macerata, sed recens
sumitur, cū fuerit inducta habens latentes crudos calculos, pustulas emit-
tit, qui calculi in opere, uno tenore cum permaceratur dissoluunt & dissi-
pant tectorij politiones. Cum autem habita erit ratio macerationis, &
id curiosius opere preparatum erit, sumatur ascia, & quemadmodum
materia dolatur, sic calx in lacu macerata ascietur. Si ad asciam offende-
rint calculi, non erit temperata, cung; siccum & purum ferrum educe-
tur indicabit eam euaniā & siticulosam, cum uero pinguis fuerit &
recte macerata, circa id ferramentum, uti glutinum hærens, omni ratione
probabit se esse temperatam. Tunc autem machinis comparatis, camera
rum dispositiones in conclaibus expediantur, nisi lacunaribus ea fuerint
ornata.

X DE CAME